

1. K výrazům v nominativu najdete v textu na str. 138 formy lokálu pl.

Například: v nově (publikovaná zpráva) – v nově publikovaných zprávách

informuje o (vězněný disident a poprava), můžete si popovídat o (dramatický moment) zápasu, o (nová marketingová aktivita) informoval odborný časopis, v Jihočeské galerii v (České Budějovice), byty v (nejžádanější lokalita), konference o (možnost) řešení lokální nezaměstnanosti, diskutovali o (sociální program)

!!! Lokál plurálu (šestý pád množného čísla)

stejné formy zájmen a adjektiv v rámci pádu (vertikálně)

Použití lokálu pl. je stejné jako použití lokálu sg. (< str. 30–33 a 216. Podrobnější pravidla, výjimky a formy obecné češtiny v lokálu pl. najdete v tabulce na str. 231.

ten, ta, to	dva/dvě, oba/obě, tři, čtyři, pět	posesivní zájmena		adjektiva		substantiva			rod
				-ý	-í	majoritní subs.	minoritní subs. + majoritní maskulina končí v N sg. na -ě, -c*, -j, -tel*		
						I. deklinační skupina N sg.: konzontant, konzontant, -a, -o	II. deklinační skupina N sg.: -e/-ě, -ě, -c*, -j, -tel*, -del, -ev	III. deklinační skupina N sg.: -a, -st, -e/-ě (vzor kuře), -í	
těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých svých jeho jejích	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	studentech ALE: -k>-cích, -ch>-šich, -h/-g>-zích ¹	mužích, soudcích	turistech ALE: -ka>-cích, -cha>-šich, -ha/-ga>-zích ¹	Ma
těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých svých jeho jejích	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	banánech ALE: -k>-cích, -ch>-šich, -h/-g>-zích ¹	čajích	---	Mi
těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých svých jeho jejích	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	kávách	restauracích, kancelářích	místnostech	F
těch	dvou obou třech čtyřech pěti	mých tvých svých jeho jejích	našich vašich jejich	dobrých	kvalitních	autech ALE: -ko>-kách, -cho>-chách, -ho>-hách, -go>-gách ²	mořích	kuřatech, nádražích	N

* Několik slov zakončených na -tel, -c patří do I. deklinační skupiny (např. hotel, kostel, tác...). Několik F substantiv zakončených na -c nebo jiný konzontant patří do III. deklinační skupiny (např. věc), nebo kolísá mezi II. a III. deklinační skupinou (např. sůl).
 1. Ma, Mi končí na -k/-ka, -ch/-cha, -h/-ha, -g/-ga se v L pl. měkčí na -cích, -šich, -zích (např. kluk – o klucích, kolega – o kolezích). Když mluvíme, často místo koncovky -ích používáme formy obecné češtiny s koncovkou -ách bez měkčení (palatalizace) (např. o klukách, o kolegách). Některá další Mi můžou alternovat koncovky -ech a -ích (např. v hotelech/v hotelích).
 2. N končí na -ko, -cho, -ho/-go mají v L pl. koncovky -kách, -chách, -hách/-gách (např. kolečko – o kolečkách, tango – tangách). Některá N můžou vedle koncovky -ách alternovat také koncovku -ích, kde je potom měkčení (palatalizace) (např. jablko – o jablkách/o jablčích).
 POZOR: přítel – přátelích, peníze (N pl.) – penězích, Jirí – Jirřích, dovolená – dovolených, pes – psech, kůň – koních, šachy – šachách, les – lesích, plech – plechách, oko – očích, ucho – uších, ruka – rukou/rukách, noha – nohou/nohách, dítě – dětech, člověk – lidech... (Více > tabulka L pl., str. 231.)

2. Slova v závorkách použijte ve správné formě plurálu a odpovězte.

- Které noviny píšou o (skandální aféra, politický problém, ekonomická informace, přírodní zajímavost, módní trend)?
- Čtete články o (nová herečka, slavný spisovatel, krásná modelka, zajímavý vědec, úspěšný podnikatel, talentovaná tanečnice)?
- Bavíte se s kamarády často o (oblíbená kniha, dokumentární film, počítačová hra, sportovní auto, politická zpráva, kulturní událost)?
- Sníte o (tropický ostrov, luxusní jachta, čisté moře, dobrodružná cesta, velká vila)?
- Mluvíte někdy o (známý člověk, cizí kultura, nejlepší kamarád, přírodní katastrofa, různé náboženství, nebezpečná nemoc, malé dítě)?
- Povídali jste si včera o (životní příběh, populární zpěvák, ambiciózní politik, starý zámek, drahý šperk, levný butik, malý vnuk)?

3. O čem byste si povídali s lidmi na fotografiích?

Například: S Františkem bych si povídal/a o ...

počítačový program malý vnuk a vnučka módní šperk
 kvalitní lyže nezávislý film nová technologie adrenalinový sport
 exotická květina technická kniha dobrý kamarád televizní seriál
 módní novinka cizí země oblíbený recept historická památka
 divadelní představení nový student jazzový koncert
 těžká zkouška sportovní výkon vědecká publikace
 politický názor populární sportovec zdravé potraviny
 letní dovolená náročná túra vysoká hora nebezpečné zvíře

► 4. Zopakujte si následující slovesa. Tvořte věty s formami lokálu sg. i pl.

bavit se o	mluvit o	slyšet/uslyšet o
číst*/přečíst*	pochybovat/zapochybovat o	vypravovat/vyprávět o
domlouvat se/domluvit se na	přemýšlet o	říkat/říct* o
hádat se/pohádat se o	psát*/napsat* o	být závislý na, záviset na
snít o	povídat si o	záležet na

PAMATUJTE SI:

To záleží na tom, co/kdo/kdy/kde/jak.

► 5. Tvořte otázky se slovesy z předchozího cvičení. Odpovězte.

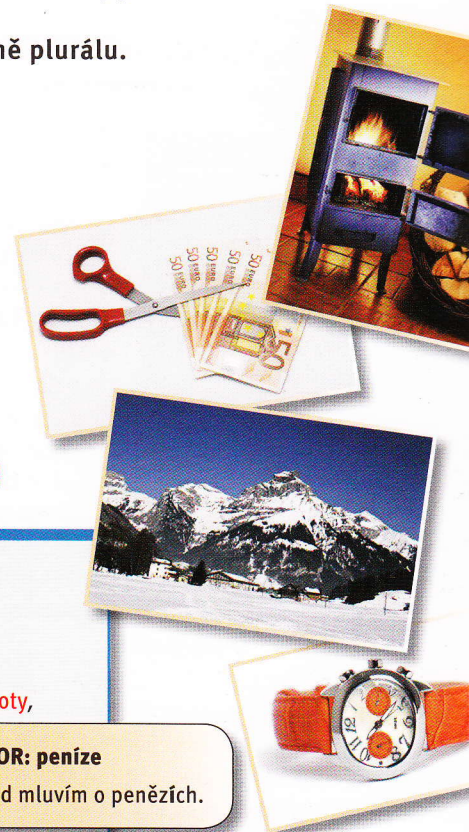
Například: O čem se nikdy nebvíš s kamarády?

► 6. Slova v závorkách použijte ve správné formě plurálu.

1. Přemýšlím o (ten váš názor).	5. Povídáme si o (ta její kolegyně).
2. Bavili jsme se o (ta tvoje kamarádka).	6. Hádají se o (ten náš politik).
3. Pochybuju o (ta jeho zkušenost).	7. Mluvili jsme o (ta vaše věc).
4. Slyšeli jste o (ten můj plán)?	8. Záleží na (to jejich rozhodnutí).

► 7. Doplňte prepozice *v/ve, na, po, při* a slova v závorkách použijte ve správné formě plurálu.

- Mladí lidé často hledají práci (velké město).
- Cestovali jsme (zajímavá přírodní oblast).
- Dítě bylo unavené, a proto usnulo hned (první stránka) pohádky.
- (rockový koncerty) nikdy netancuju!
- Ty šperky nosím jenom (sváteční příležitost).
- Celý den jsme chodili (slavné galerie).
- (ten moderní dům) naproti jsou kanceláře různých firem.
- Oblečení ráda nakupuju (ten malý butik) blízko svého domu.

Plurálová substantiva (pomnožná podstatná jména)

!!! Plurálová substantiva (pomnožná podstatná jména)

Některá substantiva v češtině mají jenom plurálovou formu:

- Některá místní jména: **Spojené státy, Atény, Karlovy Vary, Krkonoše, Alpy, Dejvice, Žabovřesky...**
- Některé názvy svátků a období: **Vánoce, Velikonoce, Dušičky, prázdniny**
- Některá substantiva označující předměty složené z více částí: **peníze, hodiny, hodinky, nůžky, dveře, kalhoty, šaty, kleště, kamna...**

Pozor: 1. Plurálová substantiva deklinujeme podle jejich rodu a koncovky, které si musíte najít ve slovníku. Například v L pl.: šaty – Ml – v šatech, kalhoty – F – v kalhotách, dveře – F – ve dveřích, kamna – N – v kamnech. Pro zjednodušení si pamatujte:

- y > -ech/-ách
- e > -ích
- a > -ech

2. Některá substantiva, která mají singulárovou formu, používáme častěji v plurálu. Například: hory, lyže, boty, špagety, potraviny, ruce, vlasy, náušnice...

POZOR: peníze

Nerad mluvím o penězích.

► 1. Slova v závorkách použijte ve správné formě. U vět 4 a 5 vyberte vhodnou prepozici.

- Co jste dělali o
(Vánoce, Velikonoce, Dušičky, Čarodějnice, jarní prázdniny, letní prázdniny)?
- Mluvili jste o
(nové hodinky, cizí peníze, české hory, italské těstoviny, dobré lyže, dlouhé vlasy, zdravé potraviny)?
- Vidíte to dítě v/ve
(sportovní šortky, dlouhé šaty, krátké kalhoty, černé punčocháče, nové boty, žluté ponožky, modré tepláky)?
- Byla jsem na dovolené na/v/ve
(Spojené státy, Jizerské hory, francouzské Alpy, Atény, Benátky, Drážďany, Krkonoše, Beskydy, Filipíny, Kanárské ostrovy).
- Bydlíte v/ve/na
(Dejvice, Vinohrady, Strašnice, Letňany, Žabovřesky, Stodůlky, Holešovice)?